

Vergaderjaar 2020–2021

31 288

Hoger Onderwijs-, Onderzoek- en Wetenschapsbeleid

31 865

Verbetering verantwoording en begroting

Nr. 917

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 augustus 2021

Hierbij stuur ik u op verzoek van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap de reactie op het bericht in het Digitaal Universiteitsblad van de universiteit van Utrecht, d.d. 23 juni 2021 «*Rekenkamer: geld voor universiteiten berekend met 37-jaar-oude data*». ¹

Het artikel verwijst naar het rapport Ruimte in de ramingen², dat de Algemene Rekenkamer op 22 juni 2021 gepubliceerd heeft. De Minister van Financiën heeft namens het kabinet gereageerd op dit rapport³.

De Algemene Rekenkamer constateert in het rapport dat het onderzoeksdeel van de bekostiging van het wetenschappelijk onderwijs (artikel 7 van de OCW-begroting) niet mee is gegroeid met de ontwikkeling van het aantal studenten. In 2001 is besloten de groei van studenten in het hoger onderwijs te compenseren. De afspraak die destijds is gemaakt was dit alleen zou gelden voor het onderwijsdeel.

Bij de verdeling van het beschikbare budget naar een «onderwijsdeel» en een «onderzoeksdeel» is in 2001 gebruik gemaakt van de enige beschikbare bron van informatie over de inzet op onderwijs en onderzoek binnen universiteiten, een tijdschrijfonderzoek uit 1984. Omdat het aantal studenten is gegroeid en het onderwijsdeel van de bekostiging is meegegroeid, is de verhouding tussen het onderwijsdeel en het onderzoeksdeel in de loop der jaren veranderd. Voor het herhalen van het tijdschrijfonderzoek of uitvoeren van een onderzoek naar de wenselijke verwevenheid van onderwijs en onderzoek was geen draagvlak bij de universiteiten.

¹ Rekenkamer: geld voor universiteiten berekend met 37-jaar-oude data | DUB (uu.nl).

² Ruimte in de ramingen? Meerjarenramingen onderzocht | Rapport | Algemene Rekenkamer, (Kamerstuk 31 865, nr. 192).

³ Reactie minister van Financiën op het rapport Ruimte in de ramingen? Meerjarenramingen onderzocht | Brief | Algemene Rekenkamer.

Het artikel verwijst daarnaast naar het onderzoek naar de toereikendheid van het macrobudget in het licht van de veronderstelde kwaliteit, de doelmatigheid van de besteding en de kosten(toerekening) in het mbo en hoger onderwijs en onderzoek. Dit rapport heb ik uw Kamer op 5 maart 2021 toegezonden⁴. Op 16 juni 2021 heeft uw Kamer een technische briefing van onder andere de onderzoeksleider van PwC Strategy& ontvangen⁵.

De onderzoekers constateren dat de groei van het aantal studenten de afgelopen jaren gecompenseerd is met een stijging van de bekostiging van het onderwijs. Het wetenschappelijk personeel dat met deze stijging van de onderwijsbekostiging is aangesteld, wordt geacht onderwijs en onderzoek te combineren. De groei van de bekostiging is volgens het onderzoek niet voldoende geweest om de door universiteiten gewenste tijdbesteding van medewerkers volledig te bekostigen. Om deze scheefgroei te corrigeren is volgens dit onderzoek, uitgaand van de situatie van 2018, structureel € 600 mln. nodig.

Een volgend kabinet kan hierover een beslissing nemen, net als over de wenselijkheid om een nieuw tijdschrijfonderzoek te laten doen waardoor er een update komt van het tijdschrijfonderzoek uit 1984. Daarmee kan de verwevenheid van onderwijs en onderzoek beter in beeld gebracht worden en om in de toekomst een beslissing te nemen of het onderzoeksbudget van het wo mee zou moeten groeien met de ontwikkeling van het aantal studenten.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
I.K. van Engelshoven

⁴ Kamerstukken 31 288 en 31 524, nr. 903.

⁵ Technische briefing: «Onderzoeken bekostiging middelbaar beroepsonderwijs, hoger onderwijs en onderzoek» | Tweede Kamer der Staten-Generaal.